

Publicat al diari EL PUNT: 07/10/10 02:00

- Víctor Gómez Pinemail protegit

Enguany, el Congrés Internacional d'Ontologia que s'ha celebrat a Sant Sebastià i a Barcelona, fidel a la seva trajectòria de reprendre els grans problemes de la filosofia grega a la llum de la reflexió contemporània, ha portat a terme precisament una reflexió sobre la mateixa filosofia i el seu paper en la societat. La filosofia té un emblema en la frase amb què Aristòtil obre la seva *Metafísica*, i en la qual afirma que tots els homes tendeixen per naturalesa al saber. Que Aristòtil tingui o no raó, que puguem o no atribuir a la naturalesa una certa predisposició a la lucidesa suposa una qüestió central que concerneix, entre d'altres coses, l'educació.

Afirmar o negar la universalitat de la filosofia és gairebé una qüestió de confiança en una comuna disposició dels éssers humans. Una disposició que seria conseqüència de la riquesa essencial del llenguatge, més enllà de les diferències contingents que separen pobles, cultures i civilitzacions. Fins i tot més enllà de la diferència entre adults i nens. Això exigeix, sens dubte, que per disposició filosòfica entenguem una actitud elemental de l'esperit que es posa també de manifest en l'exigència d'intel·ligibilitat global.

Certament no podem obviar les esmenes a la totalitat que es podrien fer a aquesta tesi. Però si la filosofia té pretensions d'universalitat, si s'aspira a una "filosofia com a educadora de la humanitat", llavors és imprescindible preguntar-se per què la filosofia té tan poc pes en la formació bàsica dels ciutadans, començant pels anomenats països desenvolupats. No és difícil d'imaginar que la verdadera causa del paper secundari de la filosofia en l'educació dels ciutadans arreu del món respon a lògiques d'ordre social: per a la immensa majoria dels humans la lluita per la subsistència continua ocupant la integritat de les seves jornades. En aquestes condicions no hi ha possibilitat d'una educació general a través de la filosofia, que equivaldria a possibilitar que s'actualitzés en cada un de nosaltres el conjunt de potencialitats que ens caracteritzen com a éssers de raó. El paper de la filosofia seria doncs ajudar-nos a realitzar la nostra humanitat.

I altres membres del comitè organitzador del Congrés Internacional d'Ontologia

La filosofia, educadora de la humanitat

Escrit per Filosofia

dijous, 7 d'octubre de 2010 13:23 -
